DZIENNIK URZĘDOWY

C. i k. Komendy Obwodowej w Busku.

Część VI. wydana i rozesłana 20. lutego 1916.

129.

Do wszystkich naczelników gmin i sołtysów.

Przekonałem się, że niektórzy sołtysi i wójtowie nie zwracają należytej uwagi na Dziennik urzędowy.

Ponieważ nieświadomością zawartych w Dzienniku rozporządzeń nikt usprawiedliwiać się nie może, przeto mieszkańcy bez własnej winy podpadają karze, a to tylko z tego powodu, że sołtys lub wójt zaniedbuje publikacyi ważniejszych rozporządzeń.

Poleca się przeto co następuje:

Wszyscy Naczelnicy gmin i sołtysi obowiązani są każdy numer Dziennika natychmiast po odebraniu bezzwłocznie przeczytać, o ile zaś sami czytać nie umieją, kazać sobie przeczytać przez zaufania godną osobę, i wszystkie zawarte w Dzienniku obwieszczenia natychmiast, publicznie ogłosić. Dziennik należy następnie starannie przechować i na żądanie, każdemu przedłożyć.

Podczas objazdów służbowych przekona się c. i k. Komenda, czy niniejsze polecenie, należycie będzie wykonane. Nie stosujących się do tego, surowo karać się będzie.

Posterunki żandarmeryi i straży skarbowej mają obowiązek, czuwać nad przestrzeganiem tego zarządzenia a o zaniedbaniu w tym względzie natychmiast donieść.

130.

Nadzór szkół.

C. i k. General-Gubernatorstwo poruczyło radcy szkolnemu Dr. Maryanowi Reiterowi ogólny nadzór pedagogiczny nad wszystkiemi zakładami naukowymi (z wyjątkiem seminaryów duchownych) na terenie okupowanym austryacko-węgierskim w Polsce.

131.

Z Dziennika rozporządzeń c i k. Zarządu wojskowego w Polsce.

Część XII. zawiera rozporządzenie Nacz. Wodza armii z dnia 29. listopada 1915 Nr. 44, według którego osoby godne zaufania mogą otrzymać do celu polowania zezwolenie na noszenie broni i amunicyi we formie — zaopatrzonej fotografią właściciela wiernie jego wizerunek odtwarzającą — karty na broń, jeżeli wykażą swe uprawnienie do polowania. Karty na broń wystawia Komenda obwodowa (także na obszar kilku obwodów). Kto nosi broń, winien mieć kartę na broń zawsze przy sobie i wykazać się nią na żądanie władzy.

Do wykonywania polowania musi myśliwy posiadać ponadto kartę łowiecką, którą wydaje się tylko osobom na zaufanie zasługującym; jest ona ważna tylko na oznaczony w niej rok kalendarzowy i obszar. Za wystawienie karty łowieckiej pobiera się należytość w kwocie 10 koron, która jest przeznaczona na cele dobroczynne.

Na wniosek obwodowego urzędu lasowego wydaje Komenda obwodowa straży leśnej i lasowym organom nadzorczym c. i k. Zarządu wojskowego, a w wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących także ustanowionym przez osoby prywatne zupełnie godnym zaufania organom straży łowieckiej po ich zaprzysiężeniu, bezpłatne certyfikaty łowieckie jako urzędowe legitymacye; certyfikat taki zastępuje kartę łowiecką dla obszaru powierzonego nadzorowi właściciela (rozporządzenie z dnia 29. listopada 1915 Nr. 45).

1. stycznia 1916 weszło w życie ogłoszone w XIV. części rozporządzenie z 22. grudnia 1915 Nr. 48, dotyczące poboru środków przewozowych dla celów wojskowych.

132.

Ochrona zwierząt rolniczych.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915 Nr. 46 Dz. rozp. Część XII.

Zakaz bicia.

Zwierząt następujących rodzajów nie wolno bić ani sprzedawać na rzeź:

a) cieląt;

b) cielic;

c) krów do czwartego ocielenia i krów polskiej czerwonej rasy, które nie zostały uznane przez weterynarza za jałowe;

d) byków i wołów, które nie wykazują jeszcze przynajmniej sześciu wielkich zębów siecznych;

e) świń niżej stu kilogramów żywej wagi;

f) widocznie brzemiennych rolniczych zwierząt.

Rzeź z konieczności.

Zakaz § 1 nie ma zastosowania, jeżeli zwierzę nie może być utrzymane przy życiu; okoliczność ta musi być potwierdzona przez weterynarza, gdy zachodzi niebezpieczeństwo zwłoki przez urzędowo ustanowionego oglądacza bydła, a w braku takiego przez naczelnika odnośnej gminy. Potwierdzenie musi być wydane na piśmie i zawierać dokładne określenie zwierzęcia, tudzież okoliczności, które spowodowały rzeź z konieczności.

Kupno przez Władze.

Jeżeli sprzedaż zwierzęcia, do którego odnosi się zakaz bicia, jest konieczną, a nie może być przeprowadzoną inaczej jak na rzeź, winien sprzedający donieść o tem Komendzie obwodowej.

Komenda obwodowa zakupi w tym wypadku zwierzę i odstawi je do składu c. i k. Zarządu wojskowego, albo odda rolnikowi na utrzymanie za odpowiedniem wynagrodzeniem.

Jak długo jedno z tych zarządzeń nie może być przeprowadzone, winien naczelnik gminy dbać o utrzymanie zwierzęcia.

Upoważnienie do dalszych zarządzeń ochronnych.

Jeneral-Gubernatorstwo może:

wydać dalsze przepisy w celu ochrony stanu zwierząt domowych i ruchu granicznego co do tych zwierząt;

upoważnić pojedyncze Komendy obwodowe do wydania takich przepisów, ustanowić ceny maksymalne na bydło i mięso.

Kary.

Kto powoduje z umysłu okoliczności, które czynią rzeź z konieczności potrzebną, lub podaje nieprawdziwe daty;

kto uzyskuje lub usiłuje uzyskać potwierdzenie, że rzeź z konieczności jest potrzebną, przez wprowadzenie w błąd;

kto działa wbrew niniejszemu rozporządzeniu lub przepisom wydanym na jego podstawie, będzie — o ile

czyn nie podpada pod surowszy przepis karny — karany przez Komendę obwodową grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Konfiskata.

Obok kary (§ 5) można orzec konfiskatę zwierząt żywych lub bitych, będących własnością skazanego, których rzeź lub sprzedaż była przedmiotem orzeczenia karnego.

Jeżeli nielegalnie bite zwierzęta zostały już odsprzedane, można uznać cenę kupna za przepadłą.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 2. grudnia 1915.

133.

Wywóz z obszaru okupowanego i ruch graniczny.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915 do rozp. Nr. 47.

Wywóz do Monarchii.

Wywóz z obszaru okupowanego do Monarchii austryacko-węgierskiej zakazany jest co do następujących towarów:

1) zboża (pszenicy, pośladu, żyta wszelkiego rodzaju, jęczmienia, owsa, kukurydzy, hreczki, prosa);

2) mąki i wytworów mlewa, słodu i wszelkich wytworów ze słodu, piwa;

3) owoców strączkowych (fasoli, bobu, grochu, soczewicy, wyki, łubinu);

4) ziemniaków i wszelkich rodzajów buraków oraz przetworów z nich, cukru buraczanego;

5) paszy treściwej wszelkiego rodzaju (makuchów rzepaczanych i lnianych oraz wszelkich stałych lub mielonych odpadków po fabrykacyi tłustych olejów, paszy melasowej, słodzin, wytłoczyn i t. d.);

6) nasienia rzepaku i rzepiku, siemienia lnianego i konopnego, maku, koniczyny nasiennej, ziarn zaprawki (soji), nasienia buraków, seradeli i esparsety, nasion wszelkich traw;

7) siana, koniczyny, słomy i sieczki;

8) bydła, świń, owiec, kóz;

9) koni;

10) drobiu wszelkiego rodzaju;

11) mięsa świeżego i przyrządzonego, dziczyzny, ryb świeżych i konserw z ryb;

12) jaj, mleka i wytworów z mleka;

13) tłuszczów zwierzęcych i roślinnych do potraw, tudzież słoniny;

14) tłuszczów dla celów technicznych i kwasów tłuszczowych, tłustych olejów, łoju zwierzęcego i łoju prasowanego;

15) materyałów do garbowania i wyciągów z nich;

16) żywicy i kalafonium, terpentyny i oleju terpentynowego;

17) kości, odpadków kości, rogów, racic i przetworów z nich sporządzonych;

18) szmat wszelkiego rodzaju;

19) wełny owczej, włosienia końskiego i innych włosi zwierzęcych;

20) skór wyprawionych wszelkiego rodzaju z wyjątkiem skór galanteryjnych;

21) futer i skór wyprawionych i niewyprawionych;

22) soli potasowych wszelkiego rodzaju, fosforanów, soli nawozowych, nawozów sztucznych, nie wyłączając środków nawozowych, wytworzonych z azotu powietrza;

23) drzewa budulcowego, użytkowego i opałowego;

24) mazi z węgla kamiennego, tudzież wszelkich ciężkich i lekkich tłuszczów z mazi węgla kamiennego.

Wywóz w ogólności.

Wywóz z obszaru okupowanego do krajów poza Monarchią austryacko-węgierską jest zakazany co do tych wszystkich towarów, których wywóz z Monarchii austryacko-węgierskiej jest zakazany.

Pozwolenie wywozu.

Wyjątków od zakazu wywozu (§§ 1 i 2) udziela Jeneral-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego umyślnie w drodze rozporządzenia Jeneral-Gubernatorstwa.

Pozwolenie zakupna.

Zakupno towarów, których wywóz jest zakazany w § 1, w celu dalszej sprzedaży w stanie nieprzerobionym lub celem wywozu dozwolone jest tylko na podstawie pozwolenia Komendy obwodowej lub pozwolenia wywozu w myśl § 3.

Pozwolenie zakupna może być każdej chwili cofnięte przez władzę, która udzieliła pozwolenia zakupna lub wywozu.

Ruch graniczny.

W ruchu granicznym między obszarem okupowanym a graniczącemi z nim częściami Monarchii austryacko-węgierskiej mogą być dozwolone wyjątki od przepisów cłowych i zakazów wywozu w tym samym rozmiarze i pod tymi samymi warunkami jak według przepisów ustanowionych w Monarchii austryacko-węgierskiej.

Pozwolenia udziela Komenda obwodowa, w której obrębie granica ma być przekroczona. Bliższe przepisy o ruchu granicznym będą ogłoszone w Dzienniku urzędowym.

Wyjątki.

Niniejsze rozporządzenie nie stosuje się do przedmiotów codziennego użytku i artykułów żywności, które podróżni wiozą ze sobą w czasie podróży dla własnego użytku lub w celu wykonywania swego zawodu.

Po zaprowadzeniu pakunkowego ruchu pocztowego z obszaru okupowanego do Monarchii może Generał-Gubernatorstwo w drodze rozporządzenia ustanowić wyjątki od zakazu wywozu (§ 1) na korzyść wywozu w pocztowym ruchu pakunkowym.

Postanowienia karne.

Przekroczenia §§ 2 i 4 karane będą — o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny — przez Komendę obwodową grzywną do stu tysięcy koron lub aresztem do pięciu lat.

Obok kary można orzec konfiskatę towaru, który jest przedmiotem orzeczenia karnego i znajduje się w posiadaniu ukaranego. Jeżeli towar ten został już sprzedany, można uznać cenę kupna za przepadłą.

Wejście w życie i postanowienie końcowe.

Niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 28. grudnia 1915, a zarazem uchylone zostało rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 27. czerwca 1915, Nr. 24 Dz. rozp.

134.

Przepisy o legitymacyach do podróży.

Zmieniając ogłoszone w IV. części »Dziennika urzędowego« Pkt. 84 przepisy, podaje się do wiadomości, że jako granica między »ściślejszym« a »dalszym« obszarem wojennym na c. i k. terenie okupowanym ustanowiona została rzeka Bug, wobec czego obwód tomaszowski, hrubieszowski i chełmski został wyłączony ze »ściślejszego« obszaru i przeniesiony do »dalszego«.

W obrębie austryacko-węgierskiej Monarchii została granica północnego terenu wojennego w następujący sposób ustanowiona:

a) do północnego »dalszego« terenu wojennego należą:

1) w margrabstwie morawskiem powiaty polityczne: Mor. Hranice (Mähr.-Weisskirchen), Nowy Iczyn (Neutitschein), Valašské Meziříčí (Wall.-Meseritsch), Mistek i Morawska-Ostrawa (Mähr.-Ostrau);

2) Księstwo górnego i dolnego Śląska z wyjątkiem powiatów politycznych: Freudenthal, Frywald (Freiwaldau) i Karniów (Jägerndorf);

3) zachodnia część Królestwa Galicyi aż do powiatów politycznych: Skole, Drohobycz, Lwów, Żółkiew i Rawa Ruska włącznie, nadto część powiatu sokalskiego położona na zachód od rzeki Bug, oraz miasto Sokal;

b) północny »ściślejszy« teren wojenny obejmuje: Księstwo Bukowiny oraz wschodnią część Królestwa Galicyi od powiatów politycznych: Dolina, Stryj, Żydaczów, Bóbrka, Przemyślany i Kamionka Strumiłowa począwszy, tudzież na wschód od rzeki Bug położoną część powiatu sokalskiego, z wyłączeniem miasta Sokala.

Co do podróży do południowo-zachodniego i południowo-wschodniego terenu wojennego, można zasięgnąć informacyi w c. i k. Komendzie obwodowej.

W sprawie podróży z austryacko-węgierskiego do cesarsko-niemieckiego obszaru okupowanego i na odwrót, obowiązują następujące postanowienia:

a) dla podróży do niemieckiego obszaru okupowanego wymaga się:

1) paszportu podróżnego;

2) szczególnego wykazu.

ad 1) Paszporty podróżne, wystawione przez c. i k. austryacko-węgierskie Komendy w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 25. sierpnia 1915 Nr. 35 Dzien. rozp. uznane są przez Cesarsko-niemieckie Generał-Gubernatorstwo jako wystarczające.

ad 2) Szczególny wykaz wystawia centrala paszportowa Generał-Gubernatorstwa w Warszawie.

W tym celu należy paszport podróżny z dokładnem podaniem celu i czasu trwania podróży przesłać zastępcy austr.-węgierskiej Naczelnej Komendzie armii przy Generał-Gubernatorstwie w Warszawie. Paszport podróżny zostanie następnie zwrócony wysyłającemu urzędowi bezpośrednio przez cesarsko-niemiecką centralę paszportową, albo przez zastępcę Naczelnej Komendy armii; w razie pozwolenia na podróż, będzie szczególny wykaz dołączony celem doręczenia petentowi.

b) dla podróży do austryacko-węgierskiego obszaru okupowanego wymaga się:

1) paszportu podróżnego;

2) wizy paszportu podróżnego.

ad 1) Paszporty podróżne wystawione przez Cesarsko-niemieckie Komendy lub władze w myśl obecnie obowiązujących przepisów (Cesarstwo-niemieckie) rozporządzenie z 16. grudnia 1914 Nr. 4577 i rozporządzenia Generał-Gubernatorstwa warszawskiego z 10. września 1915 (oddział II. b. Nr. 3188) odpowiadają warunkom rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 26. sierpnia 1915 Nr. 35 Dzien. rozp. i są uznane jako wystarczające.

ad 2) Wizę uskutecznia Naczelna Komenda armii sama, albo jeden z urzędów upoważnionych do wizowania paszportów, a mianowicie w Szczakowej, Krakowie, Rozwadowie, albo we Lwowie, albo zastępca Naczelnej Komendy armii, przydzielony do Generał-Gubernatorstwa w Warszawie, albo c. i k. ministeryum wojny. Celem uzyskania wizy należy przesłać paszport

podróżny do jednego z wyżej wymienionych urzędów. Przytem należy podać oprócz dat zawartych w paszporcie także i miejsce, do którego podróż jest zamierzoną, cel i czas trwania podróży.

Paszport podróżny zostanie po zaopatrzeniu w »wizum« zwrócony przez c. i k. urząd, który o wizowanie proszono wysyłającemu urzędowi.

Ułatwienia w granicznym ruchu z ces. niem. obszarem okupacyjnym.

Mieszkańcy obwodów austryacko-węgierskich obszaru okupacyjnego, graniczącego bezpośrednio z niemieckim obszarem okupacyjnym, którzy z powodu swoich spraw gospodarczych zmuszeni są do częstego obrotu granicznego, mogą przechodzić do sąsiedniego granicznego niemieckiego obwodu, jeżeli się wykażą przepustką.

Przepustka ta, którą wydawać będzie bezpłatnie przynależna c. i k. Komenda obwodowa, jest ważną tylko w połączeniu z kartą identyczności, przepisaną w § 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 25. sierpnia 1915, Nr. 35 Dz. rozp. i zawierającą na odwrotnej stronie rysopis posiadacza.

Przepustkę tę należy odnowić po upływie 28 dni.

Podobnie mogą mieszkańcy sąsiednich niemieckich granicznych obwodów, znajdujący się w tych samych warunkach gospodarczych przechodzić na terytoryum przyległego pogranicznego obwodu austro-węg., jeżeli się wykażą przepustką według wzoru E) rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa w Warszawie, oddział II., Nr. 3188 z 10. września 1915.

Tę przepustkę wydaje szef obwodu, względnie Landrat, lub w miastach nie przydzielonych do żadnego obwodu, zarząd policyjny; jest ona ważną tylko w połączeniu z prawidłowym paszportem lub — dopóki nie zostanie przeprowadzony na całym niemieckim obszarze okupacyjnym przymus poszportowy — z rysopisem umieszczonym na odwrotnej stronie przepustki.

Przepustka ta jest ważną najwyżej 28 dni.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane przez Komendę obwodową w granicach wymiaru kary przepisanego w art. II., § 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19. sierpnia 1915, Nr. 30 Dz. rozp.

135.

Karty tożsamości osoby.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Jeneral-Gubernatorstwa w Lublinie Nr. 18666 z dnia 31. grudnia 1915 należy czas trwania karty identyczności dokładnie oznaczyć.

Oznaczenie czasu trwania karty identyczności »do odwołania« jest niedopuszczalne.

Nowe karty wydawać się będzie z terminem do 30. czerwca 1916.

Wszystkie posiadane obecnie przez ludność tutejszego powiatu karty tożsamości, które wystawione są na dłuższy termin lub aż do odwołania, należy przepisać i nową kartę wraz ze starą tu przedłożyć do wpisania terminu ważności i potwierdzenia.

Z końcem czerwca b. r. wystawione będą nowe karty tożsamości na czas od 1. lipca do 31. grudnia 1916.

Przepisów tych winna się ludność we własnym interesie ściśle trzymać.

136.

Akcya zapomogowa.

C. i k. Jeneral-Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie rozporządzeniem l. 270 z dnia 24. stycznia 1916 oświadczyło, że mieszkańcy tutejszych powiatów, których c. i k. wojska wzięły ze sobą jako woźniców lub z podwodami, otrzymują stałe wynagrodzenie pieniężne, którego część mogą przesłać swoim pozostałym rodzinom. Ze względu na to, że od rodzin tych wpłynęło tu dużo podań o udzielenie im wsparcia pieniężnego, przypomina się tut. rozp. l. 2534 z dnia 7. lutego 1916, którem wójtowie i sołtysi otrzymali polecenie sporządzić wykaz potrzebujących wsparcia rodzin tego rodzaju — podając w nim wszędzie imię i nazwisko tego, który utrzymywał rodzinę, a obecnie przebywa z podwodą lub jako woźnica przy c. i k. armii, oraz oddział wojskowy, do którego został przydzielony, a przynajmniej numer poczty polowej — i przedłożyć mi go do końca lutego b. r.

Okólnikiem l. 4824/Z. K. z nia 23. grudnia 1915 ogłosiła Komenda, że c. i k. Zarząd wojskowy wypłacać będzie za czas od 1. grudnia 1915 rodzinom rosyjskich rezerwistów pieniężne wsparcia stosownie do obowiązujących w tej mierze przepisów rosyjskich, o tyle, o ile one istotnie zapomogi potrzebują, a odnośna gmina pod osobistą odpowiedzialnością wójta potwierdzi ich prawo do tego wsparcia. Wypłata przypadającej na każdą rodzinę kwoty odbywać się będzie co miesiąc z góry za pośrednictwem wójtów; pierwsza wypłata nastąpi w marcu.

Na podstawie rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego l. 15953 z dnia 18. grudnia 1915 mogą otrzymać rosyjscy pensyoniści stale w obrębie c. i k. krajów okupowanych zamieszkali stałe miesięczne zapomogi do wysokości połowy przysługujących im poborów emerytalnych, o ile:

1) wylegitymują się jako tacy i prawo do poboru emerytury udowodnią dokumentami;

2) nie posiadają żadnych środków utrzymania;

3) zachowują się nienagannie i pod względem politycznym bez zarzutu.

Przez »pensyonistów« w powyższem znaczeniu rozumie się także wszystkich rosyjskich inwalidów wojskowych, tudzież wdowy i sieroty, które pobierały dotychczas od rządu rosyjskiego pensye, względnie dodatki na utrzymanie.

W tym kierunku zawiadomieni zostali wszyscy wójtowie tutejszego obwodu okólnikiem l. 1724/Z. K. z dnia 26. listopada 1915.

Przepisy o darowiznach drzewa budulcowego, opałowego oraz gałęzi z lasów rządowych na rzecz biednych zawarte są w IV. części »Dziennika urzędowego« p. 88.

Wszystkie inne prośby ubogich o udzielenie wsparć w pieniądzach lub produktach należy przedkładać — stosownie do obwieszczenia 48 w. III. części »Dziennika urzędowego« — nie wprost do Komendy obwodowej, lecz za pośrednictwem prezesa danego gminnego Komitetu obywatelskiego.

Tą drogą wypłaciła c. i k. Komenda w miesiącu styczniu 1916 jako wsparcie dla biednych mieszkańców kwotę 2209 koron, a ponadto przyznała:

Komitetowi obywatelskiemu w Chmielniku na tanią kuchnię dla miejscowych ubogich 1500 koron;

na szpital w Busku 2600 koron;

na szpital w Stopnicy 400 koron;

na barak izolacyjny w Nowym Korczynie 400 kor.

Powiatowemu Komitetowi obywatelskiemu wydano wreszcie do rozdziału — ofiarowane przez austr.-węg. Komitet ratunkowy dla okupowanych ziem Polski — 300 kg kondensowanego mleka i ubrania oraz bieliznę.

137.

Zasiłki wojskowe dla rodzin polskich legionistów.

I.

Odnośnie do ogłoszonego w I. Części tut. Dziennika urzędowego Pkt. 23 obwieszczenia podaje się do wiadomości następujące postanowienia:

Członkowie rodzin polskich legionistów, będących poddanymi rosyjskimi, którzy stale przebywają na austryacko-węgierskim lub niemieckim obszarze okupowanym Polski otrzymają wsparcie w drodze łaski.

Uzyskanie wsparcia zależnem jest od następujących warunków:

a) że utrzymanie członków rodziny rzeczywiście zależało od dochodu legionisty a przez wstąpienie do legionów zostało zagrożonem;

b) że istotnie potrzebują wsparcia i

c) że nie mają prawa pobierania należytości na utrzymanie rodziny.

II.

Członkami rodziny są:

a) żona i ślubni potomkowie legionisty;

b) ślubni przodkowie (rodzice, dziadkowie i pradziadkowie) rodzeństwo i teściowie;

c) nieślubna matka legionisty i jego dzieci nieślubne;

d) rodzice przyrodni legionisty i ślubne dzieci żony z innego małżeństwa;

e) matka i ślubny ojciec nieślubnej matki legionisty.

Przez rodzeństwo rozumieć należy także i rodzeństwo przyrodnie, jeżeli posiadają wspólnego ojca lub matkę. Natomiast nie mają prawa do wsparcia ci z rodzeństwa, którzy są nieślubnemi dziećmi.

III.

Podanie o przyznanie wsparcia może być wniesione przez legionistę lub członków jego rodziny przy równoczesnem wykazaniu istnienia warunków wymienionych pod I., II., IV. i V. Podania wnosić należy bezpośrednio do właściwej Komendy obwodowej, albo za pośrednictwem c. i k. Posterunku Żandarmeryi.

Formularze na podania znajdują się w Komendzie obwodowej. Jako dowód istnienia warunków potrzebnych do uzyskania wsparcia, wystarcza potwierdzenie wójta i duszpasterza miejsca pobytu, a w braku takiego, potwierdzenie wystawione przez męża zaufania sekcyi wojskowej Polskiego Naczelnego Komitetu Narodowego w Polsce, względnie potwierdzenie komisarzy werbunkowych legionów polskich, przydzielonych do c. i k. Komend obwodowych.

IV.

Wsparcie dla członków rodziny potrzebujących pomocy składa się:

a) z zasiłku w wysokości 80 hal. dziennie;

b) jeżeli odnośny członek rodziny opłaca pomieszkanie, z dodatku na pomieszkanie wynoszącego połowę zasiłku, t. j. 40 hal. dziennie. Dla dziecka do lat 8-miu wynosi wsparcie połowę powyższych kwot, a więc 40 hal., względnie, w razie wynajmowania mieszkania 40 i 20 halerzy, to jest razem 60 hal. dziennie.

Suma wszystkich dodatków na pomieszkanie przyznanych członkom rodziny legionisty nie może w żadnym wypadku przekraczać kwoty rzeczywiście opłacanego czynszu.

Ogólna suma wsparć przyznanych dziennie wszystkim członkom rodziny nie może wynosić więcej, aniżeli przeciętny zarobek dzienny legionisty.

V.

Wsparcia wypłacać się będzie od dnia złożenia przysięgi, o ile natomiast wstąpienie do szeregów później nastąpiło, od dnia wstąpienia aż do dnia wystąpienia z legionu. Urlopy udzielone dla poratowania zdrowia i wszelka inna niezawiniona przerwa w czynnej służbie wojskowej nie wpływa na wypłatę wsparcia. Natomiast wstrzyma się wypłatę wsparcia z dniem dezercyi legionisty, tudzież, z dniem prawomocnego sądowego wyroku, którym legionista ukarany został ciężkiem więzieniem lub jeszcze inną surowszą karą. Jeżeli legionista jako inwalida ze służby w legionach został zwolniony i nie jest w możności zapewnić członkom swojej rodziny dostatecznego utrzymania, wypłacać się będzie zasiłek na razie nadal przez cały czas, podczas którego potrzebować będzie wsparcia.

Jeżeli legionista polegnie w bitwie, lub po niej zaginie, albo, jeżeli z powodu doznanego uszkodzenia w czynnej służbie wojskowej, albo wskutek choroby wywołanej przez tę służbę umrze, wypłacać się będzie wsparcie pozostałym członkom rodziny na razie dalej przez czas, w którym tego wsparcia potrzebować będą.

O przyznanem wsparciu zawiadomi się członków rodziny zapomocą arkusza płatniczego.

Wsparcia wypłacać się będzie w Kasie obwodowej w ratach półmiesięcznych z góry 1. i 16. każdego miesiąca.

W razie, jeżeli podanie już wniesiono, nie potrzeba go ponownie wnosić.

138.

Sprzedaż i kupno kartofli.

1) W całym obwodzie jest dozwolone zakupno i sprzedaż kartofli.

2) Do wywozu kartofli z obwodu jest konieczne osobne pozwolenie c. i k. Komendy a dla przewozu koleją prócz tego osobne pozwolenie załadowania, w końcu do przewozu drogą kołową osobne pozwolenie przewozowe.

3) Bezpośrednie zakupywanie kartofli u producentów przez tak zwanych nieupoważnionych agentów jest niedozwolone.

Całe zakupno i sprzedaż kartofli koncentruje się obecnie w rękach c. i k. Komendy obwodowej.

Gdyby w tutejszym obwodzie ktokolwiek trudnił się zakupnem kartofli bez szczególnego pisemnego upoważnienia ze strony c. i k. Komendy, zostanie przez najbliższy posterunek c. i k. Żandarmeryi aresztowany i przez Komendę pociągnięty do odpowiedzialności.

4) Cała nadwyżka kartofli, która znajduje się w posiadaniu wielkich właścicieli dóbr ziemskich ulega zajęciu. Wyjątek od tego stanowią tylko te zapasy, które zostały dla obydwu w powiecie istniejących gorzelni i dla suszarni kartoflanej wydzielone.

5) Dla wykupna wszystkich innych nadwyżek zapasów kartofli stworzy się osobne rejony obejmujące dwa posterunki Żandarmeryi, a dla każdego rejonu ustanowi się zakupnia zaopatrzonego w odpowiednią legitymacyę urzędową. Zakupnie będą mieli obowiązek odstawić wykupione kartofle na miejsce zbioru. Aby zapobiedz ewentualnym nadużyciom zakupniów, może każdy producent nadwyżkę ziemniaków odstawić wprost na miejsce zbiorcze.

6) Za dostarczone kartofle płaci c. i k. Komenda co następuje:

a) cena minimalna 4 kor. 50 hal. za 100 kg. na miejscu produkcyi;

b) cena maksymalna 6 kor. 50 hal. za 100 kg. na miejscu wywozu;

c) cena maksymalna 7 kor. za 100 kg. na miejscu załadowania, t. j. w Szczucinie, Jędrzejowie lub Kielcach.

Kartofli nadgniłych nieprzyjmuje się. Wszelkie domieszki w formie ziemi, kamieni lub t. p. powodują odpowiednie procentowe obniżenie ceny.

139.

Wywóz towarów z Monarchii austryacko-węgierskiej.

Dla wyjaśnienia postępowania w sprawie wywozu towarów z Monarchii austr.-węgierskiej podaje się do wiadomości, co następuje:

Celem popierania handlu i przemysłu Polski w obrocie z Monarchią austryacko-węgierską utworzono Urzędy wywiadowcze, które udzielają pozwoleń na wywóz takich towarów, których wywóz z Monarchii austryacko-węgierskiej jest zabroniony.

Obwód Buski przydzielony jest do Urzędu wywiadowczego w Krakowie, ulica św. Gertrudy L. 12. Dla ułatwienia wzajemnych stosunków między polskimi kupcami potworzono Urzędy wywiadowcze w Piotrkowie, Radomiu i Lublinie.

Kto więc chce kupić towar w Monarchii austryacko-węgierskiej w celu przewiezienia go do obszaru okupowanego, otrzymuje na podstawie pozwolenia przywozu, wydanego w Komendzie obwodowej pozwolenie na wywóz w Urzędzie wywiadowczym, ale tylko w granicach kontyngentu, który jest do dyspozycyi. Pod kontyngentem rozumie się tę ilość towarów, na których przywóz do obszaru okupowanego może Urząd wywiadowczy zezwolić i którą to ilość rozdziela Urząd wy-

wiadowczy na poszczególne obwody według stopnia zapotrzebowania.

Kto więc chce nabyć towar w Monarchii austryacko-węgierskiej w celu przewiezienia go do obszaru okupowanego, ma się postarać najpierw o pozwolenie na przywóz w Komendzie obwodowej i w tym celu wnieść pisemną prośbę do Komendy obwodowej. W prośbie wyszczególnić należy wszystkie towary, mające być przewiezione z podaniem jakości i wagi i dołączyć świadectwo przemysłowe lub przynajmniej potwierdzenie Urzędu gminnego, że petent uprawnienie handlowe posiada.

Nie można jednak liczyć na to, że każdy, kto posiada certyfikat przywozu, otrzyma rzeczywiście pozwolenie na wywóz towaru, a to dlatego, że popyt jest tak wielki, że pozostający do dyspozycyi kontyngent ani w części nie może zaspokoić zapotrzebowania.

Nieustanne ustne prośby nie wpływają wcale na przyspieszenie sprawy.

Kto więc uzyskał w Komendzie obwodowej certyfikat na przywóz, ma się z nim udać do Urzędu wywiadowczego w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 12, gdzie w miarę wielkości rozporządzalnego kontyngentu może otrzymać pozwolenie na wywóz, jednak otrzymać nie musi. Przedtem ma tam kupiec podać miejsce, gdzie zamierza towary nabyć.

Dlatego zaleca się dopiero wtedy przeprowadzić stanowczą umowę co do kupna, skoro się uzyska zapewnienie, że się otrzyma certyfikat na wywóz. Częste prośby o przyspieszenie wydania pozwolenia dlatego, że towar jest kupiony i zwłoka pociąga koszta, nie mogą nic pomódz.

Urząd wywiadowczy ma prawo wydawania w wyjątkowych wypadkach pozwoleń kupcom, którzy nie zostali wysłani przez Komendę obwodową, przedtem jednak zasięgnie zawsze informacyi w Komendzie obwodowej.

Jeżeli się ma pewność uzyskania certyfikatu na wywóz, należy dokonać kupna, poczem można podjąć w Urzędzie wywiadowczym certyfikat na wywóz.

Certyfikat na wywóz opiewa na oznaczony Obwód i na oznaczoną osobę. Odstąpienie lub inne nadużycie t. j. handel temi pozwoleniami będzie karane.

Komenda obwodowa będzie otrzymywać duplikat każdego wydanego pozwolenia na wywóz, a to w celu utrzymywania ewidencyi sprowadzonych towarów, jako też zapobiegania podbijaniu cen i magazynowaniu towarów.

Urząd wywiadowczy udziela informacyj kupcom o firmach austr.-węgierskich i pomaga im radą przy zakupnie towarów.

Pośrednictwem w handlu Urzędy te nie zajmują się.

140.

O leczeniu osób, podejrzanych o wściekliznę.

Osoby z austryacko-węgierskiego obszaru okupowanego, które mają się poddać szczepieniu ochronnemu przeciw wściekliźnie, należy odsyłać do państwowego zakładu szczepień ochronnych przeciw wściekliźnie przy c. i k. szpitalu Rudolfa (Rudolfstiftung) we Wiedniu.

141.

Wystawianie zwłok.

Wystawianie w kościele zwłok osób zmarłych na zakaźne choroby, jest stanowczo zabronione.

Zwłoki takich osób należy przewieść do trupiarni.

Jeżeli nie może być uskuteczniony przewóz zwłok do trupiarni, to należy zwłoki aż do pogrzebania zachować w odosobnieniu, tak, aby niepowołane osoby bezwarunkowo do tychże nie miały dostępu.

142.

O wysyłaniu umysłowo chorych do szpitali.

Wskutek rozkazu c. i k. Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa dla austr.-węg. okupowanych krajów Polski w Lublinie Nr. 18619 z dnia 5. stycznia 1916, podaje się do publicznej wiadomości, że ubodzy chorzy na umyśle, zagrażający bezpieczeństwu publicznemu, mogą być leczeni w cywilnym szpitalu św. Łazarza w Krakowie na rachunek c. i k. Wojskowego Zarządu.

W tym celu należy każdego takiego umysłowo chorego, zagrażającego bezpieczeństwu publicznemu, zaopatrzyć przed oddaniem do wymienionego szpitala w następujące dokumenty:

1) świadectwo przynależności (na półarkuszu papieru) wystawione przez Urząd gminny;

2) świadectwo ubóstwa (na półarkuszu papieru) wydane przez Urząd gminny, potwierdzone przez odnośny Urząd parafialny (dla chrześcijan) i przez c. i k. Komendę obwodową (Komisaryat cywilny);

3) świadectwo lekarskie, wystawione tylko przez c. i k. lekarza obwodowego. Lekarzowi obwodowemu należy się za badanie i orzeczenie 3 ruble (6 koron).

Bez tych dokumentów nie może być żaden umysłowo chory przyjęty do szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Zamożniejszych chorych przyjmie wymieniony szpital tylko wtenczas, jeżeli ich rodziny wykażą się dokumentami wymienionemi pod 1) i 3), oraz złożą w Dyrekcyi szpitala ustanowioną dzienną taksę za leczenie

i utrzymanie w wysokości 6 kor. 80 hal., za cały miesiąc naprzód a następnie z góry za każdy następujący miesiąc.

Obwieszczenie to należy ogłosić wszystkim mieszkańcom gminy.

143.

Zarządzenia przeciw rozszerzaniu się chorób zaraźliwych.

Wobec tego, że w całym obwodzie stale znaczna część mieszkańców ulega zakaźnym chorobom, dalej wobec tego, że stan dróg publicznych, placów i śmietnisk po gminach jest tego rodzaju, że zarazki chorobotwórcze łatwo się rozszerzają, wydaje się następujące zarządzenia:

1) Drogi w obwodzie należy przez szutrowanie kamieniami chronić przed gromadzeniem się wody i błota, przez urządzanie rowów należy wodę odprowadzać.

Na drogi nie wolno wylewać gnojówki i nieczystości z wychodków.

2) W każdym domu należy na podwórzu urządzić odosobniony z kamieni wymurowany dół kloaczny.

Zaspakajanie naturalnych potrzeb na podwórzach, publicznych placach i drogach jest zabronione.

Również zabrania się wylewania nieczystości i pomyj z domów na ulicę, lecz należy je wylewać do wychodków.

3) Gnój ze stajen, dalej wszelkiego rodzaju stałe odpadki gospodarstwa domowego, należy wyrzucać do osobno urządzonego dołu, który musi być naokoło wyłożony kamieniami, tak, aby zawartość dołu na zewnątrz się nie wydostawała.

4) Wychodki, doły kloaczne i doły na gnój muszą być oddalone od najbliższej studni najmniej 10 metrów, aby ich płynna zawartość nie przesiąkała przez ziemię i w ten sposób nie zanieczyszczała wody studziennej.

5) Doły kloaczne muszą być zakryte, a ich zawartość może być wywieziona dopiero po poprzednim wymieszaniu z wapnem.

Do celu tego ma gmina dostarczyć właścicielom domów beczki do przewożenia.

6) Ponieważ przenoszenie się zaraźliwych chorób ułatwia się przez zetknięcie i mieszkanie większej ilości osób razem, jakoteż przez brud bielizny, odzieży i mieszkań, poleca się surowo wszystkim mieszkańcom, by się codziennie myli, bieliznę conajmniej raz na tydzień zmieniali, a obuwie i odzież każdego dnia czyścili.

Ponieważ w licznie zamieszkanych domach wytwarza się szkodliwe dla zdrowia powietrze, należy mieszkanie często i długo przewietrzać.

Nad wykonaniem powyższych zarządzeń, zmierzających do utrzymania stanu zdrowotnego, mają czuwać członkowie komisyi sanitarnej i spowodować ich wykonanie.

Poleca się urzędom gminnym, aby zwłaszcza przywrócili porządek i czystość na ulicach, dalej, aby dopilnowali urządzenia wychodków i dołów kloacznych.

C. i k. Komenda obwodowa pociągnie każdego do surowej odpowiedzialności, kto w przeciągu miesiąca nie zastosuje się do zarządzeń, w punkcie 1 do 5 wymienionych.

Żandarmerya ma ściśle nadzorować wszystkich, którzyby postępowali wbrew powyższym zarządzeniom i o każdem ich przekroczeniu donosić c. i k. Komendzie obwodowej.

144.

Zwalczanie tyfusu plamistego.

Celem zapobieżenia rozszerzania się tyfusu plamistego zarządza się co następuje:

1) Wszystkim mieszkańcom, a zwłaszcza wojskowym — zakazuje się surowo odwiedzać domy, w których pojawiła się choroba tyfusu plamistego — jako też robić w tego rodzaju domach jakiekolwiek zakupy.

2) Na domach, w których pojawił się, albo w przyszłości pojawi się tyfus plamisty, ma urząd gminny, albo sołtys umieścić wyraźne napisy na zewnętrznej stronie domu przy wejściu w celu łatwego rozpoznania tych domów.

Te napisy mogą być zrobione na czerwonym papierze. Lokale, w których pojawił się tyfus plamisty, należy zamknąć i nie wolno ich nikomu odwiedzać, aż po wyzdrowieniu chorego i przeprowadzeniu dezynfekcyi.

3) Żandarmerya ma surowo baczyć, aby napisy te, celem uchylenia się z pod dalszej kontroli, nie zostały samowolnie usunięte.

4) Dezynfekcya mieszkań ma być w następujący sposób wykonaną:

Mieszkanie musi być najpierw dobrze przewietrzone, wszystkie rzeczy, których chory się dotykał, względnie używał, jak: naczynia do jedzenia, ręczniki, chusteczki do nosa, bielizna, prześcieradła, poszewki, próżny siennik, i t. p. należy wygotować, słomę z siennika spalić, wszystkie meble zmyć 3% rozczynem karbolu, a cały pokój należy wybielić świeżem wapnem.

Nad przeprowadzeniem tej dezynfekcyi ma czuwać urząd gminny, który też ma dostarczyć potrzebnych do tego materyałów, jak wapno, karbol i t. p.

5) Każdego żołnierza, podejrzanego o chorobę tyfusu plamistego, należy natychmiast umieścić w domu izolacyjnym — resztę żołnierzy pozostawić przez 14 dni

w kontumacyi, a w żołnierskich kwaterach przeprowadzić dezynfekcyę.

6) Każdy chory na tyfus plamisty musi być po wyzdrowieniu przez 14 dni izolowany i dopiero po przeprowadzeniu dezynfekcyi mieszkania i jego rzeczy, jako też po wykąpaniu jego może być zaniechana izolacya od otoczenia.

145.

Przepisy o wydobywaniu z grobów i przewożeniu Poległych i Zmarłych w polu.

Wskutek okólnika c. i k. Wojskowego Generalnego Gubernatorstwa dla austr.-węg. okupowanych krajów Polski w Lublinie, Nr. 8081 z 28. października 1915, wydaje się w sprawie wydobywania z grobów i przewożenia poległych, zmarłych w polu, następujące rozporządzenie:

Ekshumacye mogą być dozwolone tylko z pojedynczych grobów.

Wydobywanie zwłok z grobu będzie się zawsze odbywać w obecności zastępcy wojskowego, którego się wydeleguje do tej czynności i który umieści na paszporcie dla zwłok przepisaną klauzulę (wizę).

Ekshumacya ma być wykonaną ściśle według przepisów rozporządzenia c. i k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3. maja 1874 Dz. p. p. Nr. 56, na terytoryum węgierskim wedle postanowień obowiązujących dla Węgier.

Przepisy o transporcie zwłok wewnątrz Monarchii mają być jak najściślej przestrzegane.

Postanowienia tyczące się obecności zastępcy wojskowego przy ekshumacyach ogranicza się tylko do obecnych stosunków i na kraje, zajmowane przez armię. Po demobilizacyi będą obowiązywały przepisy o ekshumacyach w czasie pokoju.

Zwraca się uwagę na to, iż jest życzeniem Władzy, aby wydobywanie zwłok z grobów i przewóz poległych lub zmarłych w polu można odłożyć na czas po wojnie.

Zarządy kolei żelaznych oświadczyły, że o ile przewozy zwłok będą się odbywały po zawarciu pokoju, przyznają ulgi transportowe w wysokości 50%.

Osoby przybywające do krajów okupowanych, mają być zaopatrzone w paszporty, odpowiadające wymogom wszystkich austryackich Ministerstw z dnia 15. stycznia 1915, Dz. p. p. Nr. 11, względnie wszystkich węgierskich Ministerstw z dnia 16. stycznia 1915 Nr. 285/M.E. wystawione wyraźnie w celu podróży do krajów okupowanych, z potwierdzeniem Wyższej Komendy Armii (Wyższej Komendy etapowej, pocztą polową Nr. 51) lub Ministerstwa wojny, względnie jednej z podległych mu stacyi kontrolnych dla paszportów w Krakowie lub w Szczakowej.

Paszport ma być zaopatrzony w fotografię, oddającą wiernie obraz podróżującego z urzędowem potwierdzeniem odnośnego c. k. Starostwa (Dyrekcyi Policyi), że właściciel paszportu jest identyczny z osobą przedstawiającą na fotografii.

Na każdym paszporcie ma być uwidoczniony cel i miejsce podróży.

146.

Zakaz sprzedaży towarów w handlu obnośnym.

(Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego z 23. października 1915 r.).

Zakazuje się aż do dalszego zarządzenia sprzedaży każdego rodzaju towarów w handlu obnośnym. Wyjątek stanowi tylko handel towarami w dniach targowych; wykonujący ten przemysł handlarze muszą atoli być zaopatrzeni w licencye przemysłowe wydane przez c. i k. Komendę obwodową.

Przekroczenia tego zakazu będą karane wedle rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii, zawartego w Dzienniku rozporządzeń z 23. sierpnia 1915 cz. VII. II. 30.

147.

Pobór podatku spożywczego.

Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego z 9. grudnia 1915 r.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy etapowej z 24. listopada 1915 Op. Nr. 106979, zarządza się ze względu na konieczność ujednostajnienia przepisów podatkowych i w zastosowaniu art. 48 konwencyi haskiej, co następuje:

Podwyższony na podstawie uchwalonej przez rosyjską Radę państwa i Dumę z 27. lipca 1914 sankcyonowanej ustawy podatek spożywczy:

1) od spirytusu wypędzonego z wszelkiego rodzaju płodów — z wyjątkiem spirytusu wyrobionego w owocowo- i winogronowo-wódczanych fabrykach z materyałów winogronowych, surowych owoców i wszelkiego rodzaju jagód w wysokości 20 kopiejek za stopień wiadrowy alkoholu;

2) podatek spożywczy od alkoholu wyrobionego w owocowo- i winogronowo-wódczanych fabrykach z winogronowych materyałów, owoców surowych i wszelkiego rodzaju jagód w wysokości 14 kopiejek za stopień wiadrowy alkoholu;

3) podatek spożywczy od piwa w wysokości 3 Rb. od puda zatartego słodu w browarach przerabiających w ciągu roku ponad 2000 pudów słodu, i 2 Rb. 30 kopiejek od puda zatartego słodu w browarach zacierających

słód sposobem ręcznym, albo siłą zwierząt i przerabiających w ciągu roku nie więcej nad 2000 pudów słodu;

4) podwyższony na zasadzie art. 87 rosyjskich ustaw zasadniczych sankcyonowanem dnia 11. listopada 1914 rozporządzeniem Rady ministrów podatek spożywczy w formie banderoli z wyrobów tytoniowych a mianowicie:

a) od tytoniu do palenia:

	Rb.	kop.
najwyższej sorty a) za funt na	4	—
najwyższej sorty b) za funt na	3	20
najwyższej sorty c) za funt na	2	50
I. sorty za funt na	1	75
II. sorty za funt na	1	20
III. sorty a) za funt na	—	68
III. sorty b) za funt na	—	50
b) od tabaki za funt na	1	20
c) od cygar za 1000 sztuk:		
I. sorty na	16	80
II. sorty na	10	80
III. sorty na	4	50
d) od cygaret (okręconych w liść tytoniowy i pachilosów) okręcanych w słomę za 1000 szt. na	3	80
e) od papierosów w tutkach za 1000 sztuk:		
najwyższej sorty a) na	6	50
najwyższej sorty b) na	4	50
I. sorty na	3	80
II. sorty na	3	—
III. sorty a) na	1	75
III. sorty b) na	1	50
f) od tytoniu do palenia i tabaki Machorka za funt	—	24
g) od papierosów Machorka za 1000 szt. na	1	—

5) podwyższony na zasadzie art. 87 zasadniczych ustaw sankcyonowanem dnia 26. październidka 1914 rozporządzeniem Rady ministrów podatek spożywczy

a) od cukru za 1 pud na . . . . 2 Rb. — kop.

b) od nafty za 1 pud na . . . . — Rb. 90 kop.

6) podwyższony sankcyonowanem dnia 4. października 1914 rozporządzeniem Rady ministrów podatek spożywczy:

a) od drożdży prasowanych krajowego wyrobu na 32 kopiejki za 1 funt i po 36 kopiejek za 1 funt zagranicznych drożdży prasowanych, podatnych do sprzedaży;

b) od zapałek a mianowicie:

1) od zapałek bezpieczeństwa (t. zw. szwedzkich):

a) krajowego wyrobu za pudełko:

zawierające do 75 sztuk zapałek na	1	kop.
zawierające ponad 75 do 150 sztuk zapałek na .	2	kop.
zawierające ponad 150—225 sztuk zapałek na .	3	kop.
zawierające ponad 225—300 sztuk zapałek na .	4	kop.

b) sprowadzonych z zagranicy za pudełko:

zawierające do 75 sztuk na	$1^1/_2$	kop.
zawierające ponad 75—150 sztuk zapałek na .	3	kop.
zawierające ponad 150—225 sztuk zapałek na .	$4^1/_2$	kop.
zawierające ponad 225—300 sztuk zapałek na .	6	kop.

2) od innego rodzaju zapałek w podwójnym wymiarze oznaczonym w punkcie 1) a) i b):

c) za 100 tutek cygaretowych na . . . . 4 kop.
a od książeczek zawierających najwyżej 50 bibułek cygaretowych na . . . . 1 kop.

należy pobierać od 1. stycznia 1916 począwszy w całym tut. okręgu okupowanym równomiernie w powyższym wymiarze.

Od wszelkich podległych powyższemu podatkowi spożywczemu artykułów, które opodatkowano nie wedle powyższych zasad, i które w dniu 2. stycznia 1916 będą znajdować na składzie w handlach, albo w transporcie, należy ściągnąć dodatkową opłatę spożywczą, równającą się różnicy między dawnym a nowym wymiarem.

148.

Sądownictwo.

Praes 67/16 1/1.

1. Sprawy serwitutowe.

Sprawy serwitutowe, należące dotąd do kompetencyi komisarza włościańskiego, zostały poddane orzecznictwu sądów stosownie do rozporządzenia c. i k. Wojskowej Generalnej Gubernii z dnia 31. października 1915 Nr. 4139; rozstrzyganie zatem przekroczeń leśnych, popełnionych w lasach serwitutowych przez uprawnionych stosownie do ustawy o karach wymierzonych przez sędziów pokoju w myśl art. 57[7] należy obecnie do kompetencyi sądów gminnych, względnie sądów pokoju.

W każdym poszczególnym wypadku należy jednak badać, czy sprawca w dobrej wierze, a tylko z powodu nieświadomości, czy przeciwnie w złej wierze i z rozmysłu przekroczył granice swego uprawnienia.

Wszystkie akta komisarza włościańskiego zostały przeniesione do budynku c. i k. sądu Obwodowego w Busku.

2. Majątki donacyjne.

Na obszarze Królestwa Polskiego, zajętym przez armię austryacko-węgierską, znajdują się majątki, które w swoim czasie rozdawane zostały funkcyonaryuszom rządowym rosyjskim za przyczynienie się do stłumienia powstania polskiego. Dla tych więc obdarowanych, którzy nie mieszkają na okupowanym obszarze, o ile nie pozostawili należycie upełnomocnionego zastępcy, będą na wniosek stron interesowanych (zatem

dzierżawców, wierzycieli, krewnych, a także c. i k. Komendy obwodowej) ustanowieni przez c. i k. Sąd Obwodowy kuratorzy, którzy pełnić będą zarząd tych majątków na rachunek nieobecnego właściciela, a pod kontrolą tegoż sądu. Prywatno-prawne umowy, mocą których te majątki zostały wydzierżawione, Naczelna c. i k. Komenda Armii pozostawia niezmienione z tem, że czynsz dzierżawny nie może być płacony wydzierżawiającym (odnośnym właścicielom majątków donacyjnych) zamieszkałym obecnie w kraju nieprzyjacielskim, lecz może być zdeponowany w kasie c. i k. Komendy obwodowej (§ 1 i 6 rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 23. kwietnia 1915 Nr. 10 i rozporządzenie c. i k. Wojskowej Generalnej Gubernii z dnia 11. grudnia 1915 Nr. 12. 744).

3. Majątki nieobecnych.

Wypadki wojenne spowodowały nieobecność wielu właścicieli realności, lub też gruntów na obszarze okupowanym, z powodu czego pozostawione przez nich majątki są bez żadnej opieki prawnej, a nadto nie przynoszą one ani właścicielom, ani społecznemu gospodarstwu żadnej korzyści, a przecież poszczególna praca jednostek składa się na dobro ogółu i całego gospodarstwa społecznego. W czasach obecnych nadto żadna piędź ziemi nie powinna leżeć odłogiem, lecz być uprawioną, aby spełniała swe przeznaczenie. Dlatego też, poleca się wszystkim wójtom, by dowiedzieli się czy i jakie grunta lub realności, opuszczone przez właścicieli znajdują się w danej gminie i przedłożyli następnie c. i k. Komendzie obwodowej wykaz tychże w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15. marca b. r. Celem strzeżenia praw nieobecnych na wniosek stron interesowanych (dzierżawców, wierzycieli, krewnych, a także c. i k. Komendy obwodowej) ustanowieni zostaną kuratorzy przez c. i k. Sąd Obwodowy, a majątki przez nieobecnych pozostawione, będą w razie potrzeby na ich rachunek wydzierżawione osobom trzecim w drodze licytacyi, lub zwykłej umowy.

149.

Postanowienia o sądach doraźnych.

(Ponowne ogłoszenie).

Sądom doraźnym oddany i na karę śmierci skazany zostanie każdy, kto popełni jednę z następujących zbrodni:

1) Nieuprawniony werbunek.

2) Nakłanianie lub danie pomocy do złamania zaprzysiężonej powinności wojskowej, jakoteż danie pomocy zbiegom.

3) Szpiegostwo i inne działanie przeciw sile zbrojnej państwa austryacko-węgierskiego i tegoż sojuszników.

4) Zdrada stanu.

5) Obraza Majestatu.

6) Naruszenie spokoju publicznego.

7) Rozruch.

8) Złośliwe uszkodzenie kolei i należących do nich urządzeń środków przewozowych, maszyn, narzędzi, albo innych do utrzymania ruchu służących przedmiotów.

9) Złośliwe działania lub zaniechania popełnione na kolei wśród okoliczności szczególnie niebezpiecznych.

10) Złośliwe uszkodzenie przedmiotów, stanowiących własność skarbu wojskowego lub obrony krajowej, albo będących pod zarządem tychże, albo też bez względu na te okoliczności, jeżeli wysokość wyrządzonej (jednym czynem lub kilku czynami) szkody przenosi 1000 (tysiąc) koron.

12) Morderstwo.

13) Zabójstwo.

14) Podpalenie.

15) Rabunek.

16) Kradzież, gdy szkoda wyrządzona (jednym czynem lub kilku czynami) przenosi 1000 (tysiąc) koron.

17) Sprzeniewierzenie przedmiotów wartości przewyższającej 1000 (tysiąc) koron powierzonych w służbie, albo w czasie wojennego niebezpieczeństwa, albo też innej klęski, bez względu na to, czy sprzeniewierzenie to popełnione zostało jednym lub więcej czynami.

18) Sprzeniewierzenie wogóle, jeśli wosokość szkody jednym lub więcej czynami sprzeniewierzeniem lub oszustwem wyrządzonej, przenosi 2000 (dwa tysiące) koron.

19) Oszustwo wogóle, jeżeli wysokość szkody jednym lub więcej czynami sprzeniewierzeniem lub oszustwem wyrządzonej, przenosi 2000 (dwa tysiące) koron.

Sąd doraźny ma zastosowanie także przy usiłowaniu, współwinie lub uczestnictwie w powyższych zbrodniach.

150.

Zalesienie poręb w lasach prywatnych i majorackich.

Wskutek działań wojennych ucierpiały dotkliwie także lasy prywatne i majorackie. Obowiązkiem każdego właściciela lub użytkowcy przystąpić jak najrychlej do uzupełnienia drzewostanów przez zakulturowanie zrębów bieżących i zaległych.

Aby przyjść z pomocą ludności i w tym kierunku zarządza c. i k. Komenda obwodowa w Busku bezpłatne wyłuszczanie każdej ilości szyszek dostawionych przez właściciela do rządowej suszarni nasion w Pierzchnicy,

gminy Drugnia. Pozatem każdy z p. t. właścicieli lasów zechce podać najdalej do końca lutego wysokość zapotrzebowania nasion leśnych, a c. i k. Komenda obwodowa ułatwi sprowadzenie tychże.

151.

Zaprowadzenie książek rachunkowych dla urzędów gminnych w Obwodzie.

Celem należytego i jednolitego postępowania przy ściąganiu podatków rządowych i składek gminnych (okładów) w gminach wiejskich, oraz umożliwienia kontroli nad czynnościami kasowemi, zaprowadza się dla urzędów gminnych osobne księgi w języku polskim według przyległych formularzy a to:

a) sumaryusz przypisu podatków i danin państwowych;

b) sumaryusz przypisu dodatków (okładów) na potrzeby gminne;

c) księga przychodu, rozchodu dodatków (okładów) gminnych na utrzymanie zarządu gminy i inne potrzeby;

d) kwitaryusz na pobrane podatki rządowe, względnie dodatki gminne.

Do sumaryusza podatków należy wciągnąć przypisane już w swoim czasie kwoty, tytułem podatku gruntowego, podymnego i drogowego na rok 1915, oraz kwoty przyznane na utrzymanie szkół i sądów gminnych, ściągnięte zaś kwoty odwozić należy w oznaczonych terminach do tutejszej c. i k. Kasy obwodowej, zaznaczając dzień odwózki w odnośnej rubryce.

Do sumaryusza przypisu dodatków (okładów) należy przenieść kwoty objęte zatwierdzonym stąd w swoim czasie wykazem wydatków gminnych.

Księga przychodów i rozchodów dodatków gminnych zawierać ma kolejno wszelkie przychody i rozchody na potrzeby gminy, szkoły etc., każda pozycya przychodu powinna zgadzać się z odnośną pozycyą kwitaryusza, każdy zaś rozchód winien być pokryty należycie wystawionym przez odbiorcę potwierdzonym a przez wójta koramizowanym kwitem.

Na każdą pozycyę przychodu (wpłaty) tak w podatkach rządowych jak i okładach gminnych (koszta zarządu, szkoły, sądów), należy stronie wydawać kwit wycięty z kwitaryusza, który ma zawierać identyczne daty z pozostałym w księdze talonem.

152.

Obwieszczenie.

Zmieniając ogłoszone w Części I. »Dziennika urzędowego« p. 13 rozporządzenie o godzinie policyjnej, zarządza się następująco:

W niedziele i katolickie święta mogą być otwarte tylko sklepy z artykułami spożywczymi oraz przedmiotami codziennej potrzeby; trafiki i salony do golenia i to od godziny 8—11 przed południem, a sklepy spożywcze, trafiki i salony fryzyerskie nadto też od 5—6 wieczorem. Wszystkie inne sklepy i lokale przemysłowe — z wyjątkiem aptek, restauracyi i cukierni — muszą być zamknięte; oprócz tego muszą być zamknięte restauracye w czasie od godz. 9 rano do 1 po południu.

Obowiązkowi spoczynku niedzielnego nie podlegają dalej przedsiębiorstwa, których nieczynność byłaby ze szkodą ogółu połączona (np. zakłady do oświetlania, wodociągi) oraz takie, które obliczone są i urządzone na stały ruch i przez zastanowienie ruchu choćby na jeden dzień doznałyby dotkliwej szkody (np. wapniarki, huty, gorzelnie, cukrownie, piece do wypalania cegieł i t. p.), jednak tylko w takim razie, jeżeli ich właściciele lub kierownicy do 14 dni zgłoszą w Komendzie obwodowej zamiar skorzystania z tego udogodnienia.

Dalszych wyjątków dozwolić może c. i k. Komenda obwodowa w wypadkach na uwzględnienie zasługujących na specyalną umotywowaną prośbę.

Postanowienia powyższe wchodzą w życie z dniem 1. marca 1916, a wykroczenia przeciw nim karane będą grzywnami do 1000 koron lub aresztem do 3 miesięcy.

153.

Dostarczanie podwód.

Dostarczanie podwód — żądanych przez członków c. i k. Armii lub Zarządu wojskowego na podstawie pisemnych lub otwartych rozkazów — jest obowiązkiem każdego wójta (względnie sołtysa), który przy tem winien się postarać, aby przeznaczone na podwodę wozy ściśle na oznaczony czas zostały dostawione, oraz by przy wyznaczaniu ich w obrębie gminy przestrzegano sprawiedliwego rozdziału na pojedyncze miejscowości (wsie) i zamieszkałą w nich ludność.

Chyżość jazdy podwody osobowej powinna wynosić na godzinę do 8 km, ciężarowej 3—4 km; obciążenie wozu dwukonnego nie powinno przekraczać 5 osób wraz z pakunkiem podróżnym, a przy przewozie ciężarów wagi 400 kg; wozem jednokonnym nie wolno przewozić więcej niż 2 osób z pakunkami podróżnymi, wzlędnie ciężarów o wadze więcej niż 200 kg. Po ukończeniu jazdy służbowej otrzyma właściciel dostarczonej podwody za cały czas jazdy (wraz z powrotną jazdą) za pokwitowaniem wynagrodzenie, które wynosi za każdą rozpoczętą godzinę: za wóz parokonny 60 hal., a za jednokonny 50 hal.

Po myśli rozporządzenia Jeneral-Gubernatorstwa wojskowego l. 20729 z dnia 14. stycznia 1916 można

Obwód ....

Gmina ....

SUMARYUSZ

Przypisu podatków i danin państwowych

za rok 191.....

1	2	3	4	5		6	7	8		9
L. p.	Nazwa miejscowości	Przestrzeń ziemi	Półrocze	Gruntowy		Nr. kwitu i dzień odwiezienia do kasy państwowej	Półrocze	Podymny		Nr. kwitu i dzień odwiezienia do kasy państwowej
				K	h			K	h	

10	11		12	13	14		15	16	17		18	19
Półrocze	Drogowy		Nr. kwitu i dzień odwiezienia do kasy państwowej	Półrocze	Na Sądy gminne		Nr. kwitu i dzień zapłacenia	Półrocze	Na szkoły		Nr. kwitu i dzień zapłacenia	UWAGA
	K	h			K	h			K	h		

Obwód ....

Gmina ....

SUMARYUSZ

Przypisu dodatków (okładów) na potrzeby gminy ....

za rok 191....

1	2	3	4	5		6	7	8		9
L. p.	Nazwa miejscowości	Przestrzeń ziemi	Półrocze	Na utrzymanie Zarządu gminnego		Nr. kwitu i dzień zapłacenia podatku	Półrocze	Na podwody		Nr. kwitu i dzień zapłacenia podatku
				K	h			K	h	

10	11		12	13	14		15	16	17		18	19
Półrocze			Nr. kwitu i dzień zapłacenia podatku	Półrocze			Nr. kwitu i dzień zapłacenia podatku	Półrocze			Nr. kwitu i dzień zapłacenia podatku	UWAGA
	K	h			K	h			K	h		

Obwód ....

Gmina ....

KSIĘGA

Przychodu i rozchodu dodatków (okładów) gminnych na utrzymanie Zarządu gminnego i inne potrzeby.

Za rok 191...

L. p.	Nr. wydanego kwitu	Data	Imię i nazwisko płacącego	PRZYCHÓD														Uwaga
				Na utrzymanie Zarządu gminnego		Na szkoły										Razem		
				K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
			Z przeniesienia															

L. p.	Data	Wyszczególnienie rozchodu	ROZCHÓD														Uwaga
			Na utrzymanie Zarządu gminnego		Na szkoły										Razem		
			K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
		Z przeniesienia															

Talon kwitu Nr. ....

K	h

dnia .... roku 191 ....

pobrano w urzędzie gminnym w ....

....

....

od ....

....

tytułem ....

....

....

....

którą to kwotę zapisano do księgi przychodu pod poz. Nr. ....

Wójt gminy

Pisarz

KWITARYUSZ

Kwit Nr. ....

K	h

dnia .... roku 191 ....

pobrano w urzędzie gminnym w ....

....

....

od ....

....

tytułem ....

....

....

....

którą to kwotę zapisano do księgi przychodu pod poz. Nr. ....

Wójt gminy

Pisarz

Talon kwitu Nr. ....

K	h

dnia .... roku 191 ....

pobrano w urzędzie gminnym w ....

....

....

od ....

....

tytułem ....

....

....

....

którą to kwotę zapisano do księgi przychodu pod poz. Nr. ....

Wójt gminy

Pisarz

KWITARYUSZ

Kwit Nr. ....

K	h

dnia .... roku 191 ....

pobrano w urzędzie gminnym w ....

....

....

od ....

....

tytułem ....

....

....

....

którą to kwotę zapisano do księgi przychodu pod poz. Nr. ....

Wójt gminy

Pisarz

Talon kwitu Nr. ....

K	h

dnia .... roku 191 ....

pobrano w urzędzie gminnym w ....

....

....

od ....

....

tytułem ....

....

....

....

którą to kwotę zapisano do księgi przychodu pod poz. Nr. ....

Wójt gminy

Pisarz

KWITARYUSZ

Kwit Nr. ....

K	h

dnia .... roku 191 ....

pobrano w urzędzie gminnym w ....

....

....

od ....

....

tytułem ....

....

....

....

którą to kwotę zapisano do księgi przychodu pod poz. Nr. ....

Wójt gminy

Pisarz

w razie potrzeby w miesiącach zimowych używać na podwody także koni wielkich właścicieli ziemskich, o ile te nie są całkowicie zajęte przy gospodarstwie lub przemysłach z gospodarstwem połączonych — rozstrzygnięcie w tym kierunku przysługuje Komendzie obwodowej.

Postanowienia art. 252 ros. ustawy o samorządzie gminnym, w myśl których wójtowie, sołtysi, sędziowie gminni i ławnicy są wolni od dostarczania podwód i wogóle od świadczeń w naturze, pozostają nadal w mocy.

154.

Przepisy w celu zapobieżenia pożarom i gaszenia tychże.

Przeważna ilość pożarów, których ofiarą w ostatnich czasach padło tak wiele domów i majątków, powstała częścią wskutek nieostrożnego obchodzenia się ze światłem, częścią nie mogła być zawczasu przytłumiona dla braku odpowiednich narzędzi do gaszenia.

Aby tedy na przyszłość skutecznie zapobiedz temu w następstwach swych wielkiemu niebezpieczeństwu, zarządza się co następuje:

1.

Każdy właściciel mieszkania jest obowiązany starać się o to, aby kominy były od czasu do czasu starannie wyczyszczone, każdy komin należy przynajmniej raz na miesiąc czyścić.

2.

Tam, gdzie kominiarze są kontraktowo zobowiązani przez Urząd gminny, ma tenże pilnie nad tem czuwać, aby czyszczenie kominów odbywało się w czasie ściśle oznaczonym; w razie potrzeby, należy zaniedbujących swe obowiązki wskazać najbliższemu posterunkowi Żandarmeryi.

3.

We wszystkich zakładach fabrycznych, przemysłowych i kopalnianych należy urządzić odosobnione, przeciw pożarom zabezpieczone miejsca do składania odpadków drzewa, węgla, trocin i innych łatwo zapalnych przedmiotów.

4.

Składy materyałów budowlanych i palnych należy zakładać na uboczu domów mieszkalnych, o ile możności poza obrębem miejscowości w pobliżu wody płynącej i jej zbiorników.

5.

Przechowywanie drzewa, słomy, siana i innych materyałów palnych na strychach domów mieszkalnych jest zabronione.

6.

Chodzenie z otwartem światłem (świecą), jakoteż posługiwanie się takiem na obejściach, strychach, stajniach i stodołach jest zabronione.

7.

Palenie tytoniu w pobliżu domów i stodół krytych słomą, jakoteż na strychach tychże domów i stodół, oraz we wszystkich miejscach, gdzie się znajdują łatwo zapalne materyały, jest zabronione. Również jest jak najsurowiej zabronione rozniecanie ognia w pobliżu lasów lub większej ilości drzewa, słomy i t. p.

8.

Popiół, gromadzący się w piecach i paleniskach, należy usunąć na miesjce zabezpieczone przed ogniem.

9.

Suszenie łatwo palnych tkanin, siana, słomy i t. p. w domowych kuchniach i w pobliżu pieców i kominów jest niedozwolone.

10.

Urzędy gminne mają przez swoje organa bezpieczeństwa czuwać nad tem, aby wszelkie publiczne wodociągi, pompy, studnie i t. p. utrzymywane były w dobrym stanie.

11.

Każdy właściciel domu jest obowiązany podczas gorących letnich miesięcy trzymać ciągle w pobliżu kadź napełnioną wodą.

12.

Każdy urząd gminny obowiązany jest poprawić narzędzia do gaszenia ognia, jakoto: wozy na wodę, sikawki, odpowiednią ilość wiader, haków, toporów i drabin. Te narzędzia należy przechowywać w dostępnem miejscu tak, aby w razie pożaru szybko były pod ręką. Narzędzia te zawsze należy utrzymywać w dobrym stanie, a urząd gminny ma się przynajmniej 4 razy do roku przekonać o tem przez oględziny. Również należy częściej urządzać próby z sikawkami.

13.

Mimo obowiązku urzędu gminnego, wspomnianego w powyższym paragrafie, ma każdy właściciel, wzglę-

dnie zawiadowca domu zaopatrzyć swój dom lub swoje obejście odpowiednią ilością narzędzi do gaszenia, a w szczególności drabin, haków, ręcznych sikawek, toporów i wiader na wodę. Narzędzia te należy przechowywać w łatwo dostępnem miejscu.

14.

W handlach, trudniących się sprzedażą łatwo za palnych przedmiotów, należy takowe trzymać na skła dzie w ogniotrwałych, o ile możności blaszanych puszkach, beczkach albo schowkach.

15.

Wszystkie przepisy o obowiązku donoszenia o pożarach, o czynnościach ratunkowych i niesieniu pomocy, o organizacyi straży pożarnych, które istniały za czasów rządów rosyjskich, pozostają nadal w mocy, wyjąwszy, że organizacya straży pożarnej na wzór wojskowy jako też umundurowanie ich są dozwolone tylko za poprzedniem zatwierdzeniem przez c. i k. Komendę obwodową.

16.

Przepisy o ubezpieczeniu od ognia będą w późniejszym terminie ogłoszone.

17.

Czuwanie nad przestrzeganiem tych przepisów jest obowiązkiem c. i k. żandarmeryi, urzędów gminnych i organów policyi. O każdem przekroczeniu należy donieść c. i k. Komendzie obwodowej.

18.

Przekroczenia będą karane grzywną do 2000 koron, względnie aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn nie podlega ustawie karnej.

19.

C. i k. Komenda obwodowa zastrzega sobie prawo przydzielania nieznacznych przekroczeń urzędowi gminnemu celem ukarania tudzież rozstrzygania, do jakiego celu mają służyć kary pieniężne.

155.

Obwieszczenie.

1. Każdy, kto na podstawie karty przemysłowej, lub na targu, wystawia na sprzedaż, lub sprzedaje artykuły żywności, artykuły niezbędne do codziennego użytku, potrawy i napoje, jest zobowiązany na widocznem miejscu umieścić cenę towarów wystawionych na sprzedaż, a mianowicie w obrębie swego lokalu sklepowego, w miejscu sprzedaży, lub na placu targowym, jużto na samych towarach, już też w miejscu doskonale widocznem (w oknie, we drzwiach wchodowych, na ladzie sklepowej), i cenę tę uwidocznić dobrze czytelnem pismem według jakości i ilości.

Ilość podana ma być według używanej wagi rosyjskiej, cena zaś w walucie koronowej.

Wskutek tego podlegają temu rozporządzeniu:

Mięso rozmaitej jakości świeże i konserwowane, słonina, szmalec wieprzowy, kiełbasa, świeże ryby, śledzie, mąka, grysik, kasza jęczmienna, pszenny grysik, proso, chleb, fasola, groch, ryż, mleko, masło, ser, garnki, jaja, oliwa stołowa, ocet, tłuszcz roślinny, sól, kawa, herbata, cukier, świeża jarzyna i świeże owoce (należy stosownie do pory roku bliżej określić), drzewo opałowe, węgiel kamienny, nafta, spirytus do palenia, zwykłe świece, zwykłe mydło i mydło płynne, zapałki, skóra, którą sprzedawać pozwolono, oraz wszystkie inne artykuły niezbędnego użytku, jak również potrawy i napoje w restauracyach.

2. W ten sposób każdy kupujący będzie miał sposobność, według cen, wystawionych przez sprzedającego, przekonać się, jaką kwotę ma zapłacić za rozmaite towary czy to kupując je w sklepie, czy też na targu.

3. Każdy kupiec ma obowiązek niniejsze rozporządzenie natychmiast wykonać i ma podać we wykazie cen oczywiście te towary, które w jego sklepie dostać można.

4. Każdy, kto najpóźniej do 8 dni, po ogłoszeniu niniejszego obwieszczenia nie zastosuje się do niego, zostanie bezwzględnie ukarany zamknięciem sklepu (usunięciem z placu targowego) i zarządzeniem środków karnych.

5. Formularze przepisanych cenników można nabyć w drukarniach Topioła w Stopnicy i Busku.

156.

Obwieszczenie.

C. i k. Wojskowa Generalna Gubernia rozporządzeniem Nr. 20053 z dnia 25 grudnia 1915 oznaczyła jako najwyższą dozwoloną do spożycia ilość dziennie na jedną osobę 250 gr. zboża chlebowego lub 200 gr. (czyli $^1/_2$ funta ros.) mąki, t. j. chleba, krup, jęczmienia, grysiku, etc. razem.

Zarządza się zatem:

Piekarze mają kupować mąkę w monopolu zbożowym c. i k. Komendy obwodowej; wszelka jednak sprzedaż mąki tak handlarzom jak też osobom prywatnym jest im absolutnie wzbroniona.

Handlarze detaliczni mają kupować mąkę w skła-

dach komitetu aprowizacyjnego, któremu wolno sprzedawać dla ludności tylko po 200 gr. mąki na głowę dziennie.

Sprzedaż mąki we workach lub w większej ilości jest dozwolona jedynie komitetowi aprowizacyjnemu, a pozatem każdemu surowo zakazana.

Zwraca się uwagę, że kontyngent, przypadający w każdej miejscowości dla ludności, nie zajmującej się rolnictwem, jest według ilości osób i dni dokładnie obliczony i tylko ta ilość będzie sprzedawana co miesiąc i że tenże kontyngent stanowczo nie może być przekroczony.

Wszelkie kupno i sprzedaż zboża przez osoby prywatne jest absolutnie zabronione. Za przekroczenie tego zakazu nietylko zboże będzie skonfiskowane, lecz także winny ukarany grzywną 5000 koron lub sześciomiesięcznym aresztem.

Wszelkie zapasy zboża i mąki u handlarzy należy zgłosić w przeciągu 3 dni po ogłoszeniu tego obwieszczenia do najbliższego magazynu monopolowego a to pod rygorem konfiskaty tychże i ukarania.

Co do zboża do zasiewu wiosennego będą wydane osobne wskazówki.

157.

Handel końmi.

Stwierdzono, iż w obwodach, posiadających mało koni, ciągle jeszcze sprzedaje się konie w kierunku na zachód, oraz przemyca się je na północ i południe za granicę obszaru okupowanego.

Ponieważ takie postępowanie przynosi dotkliwe szkody rolnictwu, przeto zarządza się na podstawie reskryptu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa z dnia 27 października 1915 Nr. 5445 co następuje:

1) Osoby zamierzające trudnić się zawodowo handlem koni muszą posiadać licencyę, wystawioną przez c. i k. Komendę obwodową, którą należy wykażać się na każde żądanie organów kontrolnych.

2) Sprzedaż koni z jednego obwodu do drugiego może odbywać się tylko za osobnem pozwoleniem c. i k. Komendy obwodowej.

Nad wykonywaniem tych zarządzeń czuwać będą posterunki c. i k. żandarmeryi i straży skarbowej, które obowiązane są odstawić wykraczających wraz z końmi do c. i k. Komendy obwodowej w celu ukarania.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane grzywnami do 2000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

158.

Świadectwa zwierzęce.

Komenda obwodowa zauważyła, że zwierzęta doprowadzane na targi i wogóle przeznaczone do obrotu handlowego, nie są zaopatrzone w świadectwa zwierzęce, które w akcyi tępienia chorób zwierzęcych zakaźnych niepoślednią odgrywają rolę.

Celem położenia kresu tej nieprawidłowości, zarządzam na podstawie ogólnej ustawy o chorobach zwierzęcych co następuje:

Dla gatunku przeżuwaczy (bydło rogate, owce i kozy), **jednokopytnych** (koni, osłów, mułów i osłomułów) **i świń ma się wydawać stare, dotąd używane świadectwa** (paszporty) zwierzęce, a mianowicie, jeżeli zwierzęta:

1) prowadzi się na targ, przetarg lub pokaz,

2) przy zmianie miejsca stałego pobytu przechodzą do innej miejscowości,

3) przewozi się koleją,

4) nie mające stałego miejsca pobytu, pędzi się z miejsca na miejsce.

Wydawanie paszportów zwierzęcych należy zasadniczo do obowiązków wójta, przed wydaniem jednak paszportu musi być każde zwierzę zbadane, co do jego osobnikowego stanu zdrowia, przez oglądacza bydła.

Tylko dla zwierzęcia zdrowego i wolnego od zarazy i skoro nie panuje zaraza w danej miejscowości, skąd zwierzę pochodzi, może być świadectwo zwierzęce wydawane i to dla każdego zwierzęcia osobno.

Wszystkie rubryki dawnego świadectwa zwierzęcego należy dokładnie wypełnić w języku polskim oraz zaopatrzyć pieczęcią gminną i podpisem wójta.

Za wydanie świadectwa zwierzęcego dla większego zwierzęcia wynosi taksa 14 halerzy, małego 10 halerzy.

Każde świadectwo zwierzęce jest ważne na dni 14 włącznie.

Zarządzenie to należy podać do ogólnej wiadomości zaraz, w sposób tam przyjęty.

Przekroczenia tego zarządzenia, które zaraz z dniem ogłoszenia wchodzi w życie, będą karane grzywną aż do 600 koron, względnie aresztem do 2 miesięcy.

159.

Obniżanie kursu korony.

Ponieważ zrobiono spostrzeżenie, że przekupnie (kupcy) nieprawnie podnoszą oznaczoną wartość rubla (1 Rb. = 2 koronom) przypomina się:

1) Każdy, kto nie będzie stosował się do zasady, że wartość 1 rubla srebrnego równa się 2 koronom, będzie w razie przydybania karany aresztem aż do 50 dni, względnie grzywną pieniężną w kwocie 500 koron. O ile winnym tego przekroczenia stanie się właściciel handlu lub przedsiębiorstwa, będzie ukarany odebraniem uprawnienia do prowadzenia handlu, względnie przedsiębiorstwa na przeciąg jednego miesiąca, a w razie ponownego przekroczenia odebraniem tego uprawnienia na zawsze.

2) Każdy, komu znany jest wypadek obniżenia wartości waluty koronowej, jest obowiązany natychmiast donieść o tem najbliższemu posterunkowi żandarmeryi. Kto świadomie usuwa się od tego obowiązku doniesienia, podlegać będzie takim samym karom.

3) W ciągu 14 dni musi być w każdym lokalu handlowym, przez prowadzącego handel, umieszczony w widocznem miejscu, czytelnem pismem, sporządzony napis, następującej treści:

1 złoty rubel = 2 korony 50 halerzy;
1 papierowy lub srebrny rubel = 2 korony;
1 kopiejka = 2 halerze.

160.

Zgromadzenia i zebrania publiczne.

Zebrania pod gołem niebem, jakoteż pochody na publicznych drogach są zabronione.

Wyjątek stanowią pochody ślubne, pogrzeby, procesye, pielgrzymki i inne zebrania dla celów prawnie uznanego wyznania religijnego.

Dla zebrań w zamkniętych przestrzeniach wymagane jest pisemne pozwolenie c. i k. Komendy obwodowej, które należy uzyskać conajmniej na 3 dni przed zebraniem.

Wyjątek od obowiązku uzyskania pozwolenia stanowią zebrania dla celów religijnych oraz zebrania gminne.

Komenda obwodowa zastrzega sobie prawo kontrolowania wszystkich zebrań przez swoich urzędników, którym powinno być wyznaczone odpowiednie miejsce. Zarządzenia kontrolującego urzędnika winny być bezwzględnie wykonane.

Do założenia klubów lub stowarzyszeń wymagane jest pozwolenie c. i k. Komendy obwodowej.

Odpowiedzialnymi za przekroczenia powyższych przepisów są: zwołujący zebrania, organizatorzy, założyciele i członkowie stowarzyszeń, pozatem właściciele lokali, w których odbywają się zebrania.

Wykroczenia przeciwko powyższym przepisom będą karane grzywną do 600 koron lub aresztem do 3 miesięcy.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

161.

Dręczenie zwierząt.

C. i k. Komenda odniosła wrażenie, że tutejsza ludność obchodzi się ze zwierzętami w nieludzki sposób. Prowadzi zanadto obciążone wozy pociągowe lub pastwi się nad końmi, które i tak ciągną zwyczajnie nadmiernie obciążone wozy. Ponadto bywają używane do zaprzęgu konie okaleczone lub chore, drób wiezie się na jarmark z powiązanemi nogami i głową na dół, dalej ładuje się na wozy świnie w ten sposób, że rzuca się je jedne na drugie. Wreszcie używa się koni nie podkutych do przewozu ciężarów na gołoledzi itd.

Za dręczenie zwierząt w ten sposób będzie każdy pociągnięty do odpowiedzialności i karany grzywnami pieniężnemi do wysokości 100 koron lub karą aresztu do dni 10.

162.

Stały stan ochronny dla saren i rogaczy.

C. i k. Generalna Gubernia Wojskowa zarządziła reskryptem Nr. 2384 z 14 października 1915 stały stan ochronny na sarny i rogacze.

Podaje się przeto do powszechnej wiadomości, że zarówno sprzedawanie jak i kupowanie mięsa sarniego jest jak najsurowiej zabronione, a osoby przekraczające niniejszy zakaz zostaną ukazane grzywną do 1000 (tysiąca) koron lub karą aresztu do trzech miesięcy.

163.

Zamiana soli za towary.

Doszło do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej, że wskutek ukrywania zapasów soli odbywają się niedozwolone spekulacye — a mianowicie, że sól oddaje się w drodze zamiany za drób, bydło i inne produkty.

Ponieważ wskutek tego w zasadzie konsument ponosi znaczną szkodę, poucza się ludność, że braku soli obawiać się nie należy i że sól zawsze będzie do nabycia w mniejszych ilościach po 26 hal. za 1 kg.

164.

Kontrola miar i wag.

Poleca się wszystkim posterunkom żandarmeryi, urzędom gminnym i magistratowi w Chmielniku, aby

od czasu do czasu niespodziewanie przeprowadzały kontrolę miar i wag w sklepach i o każdem nadużyciu nierzetelnych kupców donosiły natychmiast c. i k. Komendzie obwodowej. Magistrat w Chmielniku oraz wszystkie urzędy gminne mają postarać się o to, by w tych miejscowościach, w których odbywają się jarmarki, ustawione były wagi publiczne dla użytku ludności.

165.

Uwolnienie 1000 jeńców wojennych polskiej narodowości.

Na wniosek Generał-Gubernatorstwa Wojskowego poleciło Ministerstwo wojny, w porozumieniu z Naczelną Komendą armii, aby pewną ilość rosyjskich jeńców wojennych polskiej narodowości, którzy przed rozpoczęciem wojny mieli stałe miejsce pobytu w tej części obszaru przez Austro-Węgry zajętego, który leży po lewej stronie Wisły, puszczono do ich rodzinnych miejsc zamieszkania.

Na powzięcie tego zarządzenia wpłynęła życzliwość, z jaką się zawsze władze auatryacko-węgierskie do ludności Polski odnoszą, a ma ono na celu powrócenie licznym rodzinom kraju, ciężko wojną dotkniętego, ich żywicieli, jak również przyjście z pomocą rolnictwu przez dostarczenie mu sił roboczych.

Przy wyborze tych jeńców wojennych, którzy obecnie zostali uwolnieni, kierowano się następującymi względami:

Przedewszystkiem proponowały Komendy obozów z jeńcami wojennymi jedynie ludzi dobrego prowadzenia się, przyczem uwzględniono w pierwszym rzędzie jeńców właścicieli ziemi, którą sami uprawiają, lub też jeńców-rzemieślników, pod warunkiem wszakże, że tak pierwsi, jak i drudzy powrącą do swoich rodzin.

Następnie uwzględniono tych jeńców, którzy byli zajęci w handlu i przemyśle, dalej takich, którzy mieli posady w gospodarstwie rolnem lub też w magistratach i gminach i mają obecnie szanse otrzymania podobnej posady.

Uwolnienie powyższych jeńców wojennych jest próbą, od wyników której uzależnia się ewentualnie dalsze w tym kierunku zarządzenia.

Wypuszczeni z niewoli jeńcy wojenni zostaną z siedziby Komend obwodowych odstawieni przez żandarmów do swoich gmin, względnie miejsc przynależności.

Każdy uwolniony jeniec wojenny będzie zawsze przedstawiony właściwemi wójtowi, który ma stwierdzić jego identyczność i wystawić konwojującemu żandarmowi odpowiednie w tej mierze poświadczenie.

Wójci i sołtysi są obowiązani kontrolować, czy uwolnieni oddają się swemu pokojowemu zajęciu oraz czy zachowanie się ich jest wszechstronnie nienaganne.

O każdem podejrzanem spostrzeżeniu, jak również o każdej zmianie stałego miejsca zamieszkania, któreby dokonane zostało przez w mowie będących jeńców, bez pozwolenia Komendy obwodowej, należy bezzwłocznie donieść właściwemu posterunkowi żandarmeryi.

166.

Prośby o uwolnienie z niewoli.

Generał - Gubernatorstwo Wojskowe w Lublinie stwierdziło (rozp. z 5 stycznia 1916 Nr. 20768), że w wielu miejscowościach niesumienni adwokaci i pisarze nachodzą rodziny wziętych do niewoli wojennej i internowanych, by za ich pośrednictwem wnosili prośby o ich uwolnienie.

Za te prośby każą sobie ci ludzie płacić nadzwyczaj wysokie honorarya, czasami nawet 60 rubli, przyczem żądanie tych wysokich kwot usprawiedliwiają rozmaitemi opowiadaniami, jak np., że muszą w tej sprawie wyjechać do Wiednia lub Lublina, przyczem potrzebują niezbędnie nowych, pięknych sukien, lakierów i t. p.

Ofiarą tej niemoralnej chciwości pada zazwyczaj nieoświecona ludność wiejska i małomiejska.

Aby skutecznie zapobiedz temu materyalnie i moralnie szkodliwemu działaniu, zwraca się uwagę ludności, że każdemu przysługuje prawo wnoszenia swych próśb do Władz wprost bez pośredników, a to bądź ustnie, bądź pisemnie.

O pokątnych pisarzach należy donieść Komendzie obwodowej.

167.

Libri memorabilium.

Przy kościołach parafialnych istniały od dawna zaprowadzone księgi historyczne, zwane »libri memorabilium«, w których opisywano historyę kościoła miejscowego i inne ważniejsze wypadki miejscowe. Była to kronika miejscowa.

Cenne te księgi historyczne znikały z czasem ze zbioru aktów parafialnych lub o ile istnieją, nie były dalej prowadzone. Ze względu na ważność tych ksiąg dla potomności i historyi, uważa c. i k. Komenda obwodowa za stosowne zarządzić, by księgi te przy każdym kościele dalej były prowadzone.

168.

Zbieranie galasówek i kory dębowej dla garbarni.

W celu uzyskania surowca dla garbarni zarządza się zbiórkę galasówek dębianek, jakoteż kory świerkowej i dębowej. P. T. właściciele lasów zechcą jak najrychlej podać ilość zebranego materyału, który według tutejszych wskazówek za zapłatą odstawią dalej.

169.

Tabela rozmieszczenia posterunków żandarmeryi w obwodzie buskim.

Siedziba posterunku:	Rejon posterunku obejmuje gminy:
Busk	Busk
Szczaworyż	Pęczelice
Szaniec	Szaniec
Piasek Wielki	Radzanow
Nowy Korczyn	Nowy Korczyn, Grotniki
Stopnica	Stopnica, Wolica, Szczytniki
Zborów	Zborów, Pawłów
Niziny	Tuczępy, Oględów
Oleśnica	Oleśnica, Łubnica
Pacanów	Pacanów, Wójcza
Chmielnik	Chmielnik
Piotrkowice	Maleszowa
Drugnia	Drugnia, Potok
Gnojno	Gnojno, Grabki
Szydłów	Szydłów
Kurozwęki	Kurozwęki

170.

Wyrok.

Józef Kluska i Mordko Gold zostali wyrokiem sądu okręgowego w Busku ukarani 2-miesięcznym aresztem za usiłowane przekupstwo żandarma w tym celu, aby go odwieść od spełnienia obowiązku służbowego.

Kazimierz Lewicki, właściciel realności w Busku, został wyrokiem Sądu Obwodowego w Busku ukarany 10-miesięcznem ciężkiem więzieniem za zbrodnię zakłócenia spokoju i porządku publicznego.

171.

Ogłoszenie.

Wieczorem 1 lutego 1916 wtargnęło dwóch w rewolwery (brownig) uzbrojonych bandytów do sklepu Szymona Fuchsa w Gołonogu, zrabowali z szuflady stołowej 150—170 rubli, a Szymonowi Fuchsowi brunatną, skórzaną torebkę pieniężną, zawierającą 100 koron i zabili Szymona Fuchsa 2 strzałami, poczem z 2 albo 3 towarzyszami, którzy przy drzwiach sklepu na straży stali, zbiegli.

Za wykrycie tych złoczyńców zapewnia się temu, który doniesie o śladach prowadzących do ich pojmania, albo ich sam pojmie, nagrodę 500 koron.

Rysopis osób:

1) Większy bandyta, około 175 cm. wysoki, 28—32 lat, smukły, chudy, ubrany w ciemny surdut, miał twarz obwiązaną czarno-białą paskowaną chustką.

2) Mniejszy bandyta około 162 cm. wysoki, 34 36 lat, ma szeroką, bladą twarz, drobny blond wąs, ubrany w bronzowy, krótki płaszcz i czarną czapkę futrzaną.

Co do reszty 2 lub 3 towarzyszów brak rysopisu.

C. i k. Komendant obwodu

Karol Broudre, Podpułkownik m. p.

AVISO! C. i k. Komendant obwodu przyjmuje w środy i soboty od 10-tej do 12-tej przedpołudniem.

Kraków. — Druk W. L. Anczyca i Spółki.